

Nyhedsbrev december 2017

Nyhedsbrevet fra Selskab for Samtale og Supervision i Almen Praksis orienterer om afholdte aktiviteter og kommende aktiviteter - i selskabet og internationalt - som kan have interesse for medlemmerne og andre interesserede.

Indhold:

[Vigtige datoer](#)

[Referater og anmeldelser](#)

[Invitationer til kommende aktiviteter](#)

Vigtige datoer 2018

- 13/4 2018: Forårsseminar med John Launer: Narrative based Primary Care, Liselund
- 1-3/2 2018 og 15-17/3 2018: Seminarer i Supervision Liselund, Slagelse
- 1/11 2018: Seneste dato for tilmelding til optagelse på supervisoruddannelse 2018-2019
- 25-27/5 2018: International Balintmøde (Council-meeting) i Reims, Frankrig.
- 28-30/9 2018: Balint Leadership Conference, Helsinki
- 23/11 2018: 5. Workshop for supervisorer

Vi håber, du får lyst til at deltage i nogle af aktiviteterne.

Læs mere i nyhedsbrevet eller på <http://www.samtaleogsupervision.dk> eller følg os på [facebook.com/samtale- og supervision](https://www.facebook.com/samtale-og-supervision).

Klitgården - eller rettere selskabet årlige kurser i Samtale og supervision.

Første gang jeg selv var med, var omkring supervision på Sostrup i 1991 eller -92. Det var en kæmpe oplevelse at møde alle dem, som jeg kendte navnene på fra bøgerne og at sidde i gruppe med Erik Pedersen, Palle Gad og Kirsten Andersen (selskabets sekretær). Siden -96 fortsatte vi med årlige kurser i 'Samtalebehandling og Supervision', åbne for alle interesserede og med rabat for selskabets medlemmer. Første gang var i Prag, hvor Torben var med for sidste gang. Efter Prag blev det Firenze, Hjørnø, Agger og Skagen, hvor Peter Hollnagel var med de første år. De sidste mange - mere end 15 år, har det været Erik Pedersen og mig, der har stået for undervisning og supervision. Det har hvert år været inspirerende at møde nye og gamle kursister og at opdage, hvad vi hver især var optaget af i tiden.

Imidlertid har der ikke været tilstrækkelig søgning til kurset de sidste to år, og vi har besluttet, at vi ikke vil arrangere flere 'Klitgården kurser'.

Så dette var altså en form for nekrolog.

SELSKAB FOR
SAMTALE OG SUPERVISION
I ALMEN PRAKSIS

Nu er der jo fortsat behov for introduktion til samtaleteknik, for introduktion til supervision og for genopfriskning af det vi bruger i al vor lægevirksomhed. Så vi må finde nye måder.

Selskabet uddanner nogle meget kompetente supervisorer på **supervisorseminarerne på Liselund**, så der er basis for at etablere nye supervisionsgrupper over hele landet. Vi er tre lærere på seminarerne: Jørgen Strøbech fra 'det gamle' Balint selskab, førnævnte Erik Pedersen og undertegnede fra den gamle Bendix' selskab.

Det er en gave at have tid til at fordybe sig - hvilket årgangens fire **-FIRE-** nye kursister da også bemærkede. Og dét er lige så vanedannende som at gå i supervision. Alligevel føles det hver gang ligesom, vi ikke har tid nok - og vi skal minde hinanden om, at vi ikke kan nå alt det, vi gerne vil fortælle om og demonstrere.

Som det måske er selskabets medlemmer bekendt, er det sidste døgn af det sidste seminar hver årgang åbent for tidligere deltagere. Det bidrager til etablering af et personligt netværk, som forhåbentlig kan bære mange års supervisor virksomhed fremover. Gæstelærer i marts bliver Peter Ramsing, hvilket bliver første gang med en Børne- og ungdomspsykiater.

være en form, hvor nogle af de 'unge' kom mere på banen osv. osv.

Min erfaring er, at det kan være godt med en mere intensiv booster (lidt ligesom en vaccination), når man starter i en supervisionsgruppe, og derfor er der fortsat behov for at mødes i cirklen omkring båndoptageren, computeren eller referat af oplevelserne sammen med patienterne i konsultationen. I øjeblikket har én af mine grupper efterlyst nye medlemmer, og de strømmer til, så jeg er begyndt mere konkret at overveje en form for

SELSKAB FOR
SAMTALE OG SUPERVISION
I ALMEN PRAKSIS

introduktion til både de gamle og de nye - det kunne også være åbent for andre? Vi kan også planlægge seminar på Klitgården, for de af os, som gerne vil til Skagen? Det kunne jo det kunne jo være en form, hvor nogle af de 'unge' kom mere på banen osv. Det er altså ikke kursusvirksomheden som sådan, der er ophørt, blot skal den finde en ny form.

Glædelig Jul og Godt Nytår

Tove Mathiesen

Anmeldelse af den 4. Workshop for supervisorer, Liselund d. 24.11.2017:

Jeg deltog i den første workshop på Kongebrogården ved Middelfart i 2014 (Internat), og nu igen i den 3. endags workshop på en fredag i november. Vi var 10 deltagere – ingen fra region Syd og Nord – samt 2 arbejdsledere, Jørgen Strøbech og Jan Helge Larsen.

Det blev en fantastisk dag, som endte med en beslutning om næste workshop d. 23.11. 2018 – som internat, og med et mål om, at selskabets workshop fremover skal fungere som den landsdækkende begivenhed, hvor de aktive supervisorer af almenmedicinere i kongeriget mødes, træner, diskuterer og udveksler erfaringer.

Med det begrænsede deltagerantal og gode relationer deltagerne imellem, blev rammerne sprængt, og processen startede allerede under morgenkaffen og fortsatte i de afkortede kaffepauser. Jørgen præsenterede den gruppedynamiske supervision i form af oplevelser fra Balintkongressen i Oxford i sept. og Jan Helge Kalymnos- eller Windowsmodellen, i en form, hvor konsultationsprocessens f'er er blevet til de 5 kort – 3 til patienten (tanker, bekymringer og ønsker) samt 2 til lægen (kvittering (gensvar) og kontrolkort (resume). Jørgen beskrev den internationale gruppes vekslende mellem regression og arbejdsgruppe – faciliteret af super-supervision i gruppen af supervisorer på kongressen. Jan Helge demonstrerede et rollespil med anvendelsen af de 5 kort, hvor den *gyldne regel* er, at når lægen stiller spørgsmål (oftest mhp. en medicinsk diagnose), lukker han munden på patienten. Han præsenterede 5 gode kvitteringer (gensvar), og vi (og Jan) fik den *aha-oplevelse*, at deres forskellighed modsvarer 5 forskellige personlighedstyper, som er velkendte fra vores daglige arbejde med patienter.

SELSKAB FOR
SAMTALE OG SUPERVISION
I ALMEN PRAKSIS

Om eftermiddagen praktiserede vi i 2 grupper begge modeller i form af supervision af en supervisions-case. Der var enighed, om at begge metoder er gode værktøjer, og at jo større *værktøjskasse* vi har med os, jo bedre supervisorer vil vi være. Alle der arbejder med patient-relationer har brug for et *frirum*, hvor man få sine svære sager behandlet i en professionel og kollegial sammenhæng, nogle foretrækker den gruppedynamiske model og mange en mere struktureret proces, som Windowsmodellen.

Dagen der på er jeg gået I Bendix-mode.

Selskabet har netop fået genoptrykt de to 2 små bøger **Din nervøse patient**, der i 1977 blev rundsendt til alle lægeforeningens medlemmer og **Giv mig en tanke** bl.a. om samtalen med den psykotiske patient, samt hæftet **Tanker, tips og tommelfingre** som omhandler supervisionsprocessen.

Jeg læste hæftet for første gang, og genoplevede samtidig Torben Bendix supervision og de mange *gyldne regler*, han introducerede, og som stadig efterleves i vores samtalebehandling og supervision. En af de skønne genlæsninger omkring frie associationer og primærproces tænkning var sætningen:

Enkelte supervisorer og "menige" lider af den primærprocesbetingede, psykopatologiske abnormtilstand, som kaldes humor. Og den medfører risiko for akutte udbrud af moro – tidvist rent ud stigende til lystighed. Sådanne tilstande skal en supervisionsgruppe meget gerne kunne rumme.

Bøgerne sælges til en pris af 75 kr. pr. stk. eller 200 kr. for hele sættet. Kan bestilles hos Tove (tove.mathiesen@dadlnet.dk) eller købes næste gang, du møder op på Liselund.

Betaling på bankkonto 6771 6277531

SELSKAB FOR
SAMTALE OG SUPERVISION
I ALMEN PRAKSIS

Forårsseminar med John Launer 13. april 2018 på Liselund, Slagelse

Narrativ supervision

John Launer er tidligere praktiserende læge og har siden af 1990'erne været optaget af, hvordan supervision kan udvikles i almen praksis. Han har været med til at udvikle narrativ supervision på Tavistock-klinikken i London og har undervist i metoden i mange lande, og den bruges nu i den postgraduate uddannelse af læger i England. Metoden tager udgangspunkt i de fortællinger (narrativer), som patienter bringer med i konsultationen og læger i deres supervisionsgrupper, som ofte handler om at være "kørt fast". Ved omhyggelig lytten og udspørgen kan man blive i stand til at ændre fortællingen på en mere konstruktiv måde. I grupperne trænes det at stille ikke-ledende spørgsmål med henblik på at åbne for nye perspektiver. I narrativ-supervisionsgrupperne bruges forskellige tilgange, som kan være enten tilen-interview, evt. i en "fishbowl", med efterfølgende brug af et reflekterende team.

Supervisionen kan bruges vedrørende såvel tekniske som psykosociale aspekter i casen og i relationen mellem læge og patient.

Seminaret vil foregå på letforståeligt engelsk og indledes om formiddagen med et oplæg af John Launer og en efterfølgende diskussion i plenum. Om eftermiddagen er der supervisioner af nogle af deltagernes medbragte cases. Efter supervisionerne diskussion af gruppeprocessen.

Efter seminaret afholder selskabet generalforsamling på Liselund. Ved deltagelse i generalforsamlingen er selskabet vært for et let aftensmåltid. Alle er velkomne. Skriv det i emnefeltet ved tilmelding, hvis du ønsker at deltage.

Tid og sted: Fredag den 13. april 2018 kl. 9.30 - 17.15 på Liselund yngre læger. Kurset forventes godkendt i Fonden f. AP. Frokost er inkluderet.

Kursuscenter, Slotsalleen 44, 4200 Slagelse. Se www.liselund.dk. **Tilmelding** senest den 20-03-2018 til sekretær Jeannette Møller Carlson **Målgruppe:**

Praktiserende læger, uddannelseslæger til almen praksis, (jeannettecarlson2509@gmail.com). Skriv "forårsseminar" i emnefeltet. supervisorer for praktiserende læger. **Betaling** til SSSAP, reg.nr. 6771, kontonr. 6277531 i Lægernes pensionsbank

Pris: 2.800 kr. for medlemmer, 3.200 kr. for ikke-medlemmer, 1.900 kr. for med angivelse af deltagernavn.

www.samtaleogsupervision.dk